

Χαλάνδρι, 15 Δεκεμβρίου 2025

## ΥΠΟΜΝΗΜΑ

### **Θέμα: Επανεξέταση της προτεινόμενης συγχώνευσης νηπιαγωγείων και παροχή πλήρους τεχνικής, παιδαγωγικής και λειτουργικής τεκμηρίωσης**

Αξιότιμες/οι κυρίες και κύριοι,

Η Ένωση Συλλόγων Γονέων Μαθητών Χαλανδρίου, ως δευτεροβάθμιο όργανο εκπροσώπησης των σχολικών κοινοτήτων του Δήμου, καταθέτει το παρόν υπόμνημα σχετικά με την προτεινόμενη συγχώνευση των ακόλουθων νηπιαγωγείων:

- 4ο και 10ο Νηπιαγωγεία Χαλανδρίου
- 6ο, 7ο και 9ο Νηπιαγωγεία Χαλανδρίου

Η Ένωση **δεν συναινεί** στην προτεινόμενη συγχώνευση και ζητά την **επανεξέταση της γνωμοδότησης του Δημοτικού Συμβουλίου**, καθώς το υπ' αρ. 15533/13.11.2025 έγγραφο της Δ/σης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας καθώς και η υπ' αρ. 37152/18-11-2025 εισήγηση του Τμήματος Παιδείας & Φροντίδας Σχολικών Μονάδων της Διεύθυνσης Παιδείας, Αθλητισμού & Νέας Γενιάς, στα οποία βασίστηκε **δεν συνοδεύονται από την απαιτούμενη τεχνική, παιδαγωγική και λειτουργική τεκμηρίωση**.

Οι Σύλλογοι Γονέων των εμπλεκόμενων σχολικών μονάδων έχουν καταθέσει αναλυτικά στοιχεία που αναδεικνύουν σημαντικές ελλείψεις και προβλήματα, τα οποία δεν φαίνεται να έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης.

### **1. Τεχνική και χωροταξική τεκμηρίωση**

Η γνωμοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου **δεν συνοδεύεται από:**

- προβλέψεις εγγραφών και λειτουργίας τμημάτων
- μελέτη χωρητικότητας αιθουσών και στοιχεία για το ωφέλιμο εμβαδόν ανά μαθητή
- τεχνική έκθεση για τις προκατασκευασμένες αίθουσες
- αξιολόγηση καταλληλότητας βοηθητικών και αύλειων χώρων
- εκτίμηση ενεργειακών αναγκών και επάρκειας ψύξης/θέρμανσης κτλ.

Σημειώνεται ότι στο **4ο Νηπιαγωγείο** μία από τις αίθουσες λειτουργεί **χωρίς κεντρική θέρμανση**, ενώ στο **6ο Νηπιαγωγείο** λειτουργούν **ένας προκατασκευασμένος και ένας λυόμενος οικίσκος**.

Σημειώνουμε ότι οι προκατασκευασμένοι και οι λυόμενοι οικίσκοι, που χρησιμοποιούνται ως αίθουσες νηπιαγωγείων, οφείλουν να υπόκεινται σε ετήσιο τεχνικό έλεγχο από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου, καθώς και σε ετήσια ανανέωση πιστοποιητικού πυροπροστασίας. Επιπλέον, απαιτούνται πρόσθετοι έλεγχοι μετά από κάθε σημαντική μεταβολή, όπως έντονα καιρικά φαινόμενα, σεισμική δραστηριότητα ή αναφορές φθορών.

## 2. Υπάρχοντα προβλήματα που δεν αντιμετωπίζονται

Ακόμη κι αν υποθέσουμε ότι:

- ο αριθμός τμημάτων παραμένει ο ίδιος
- ο αριθμός μαθητών παραμένει ο ίδιος
- η χρήση των χώρων παραμένει η ίδια
- τα ωράρια θα είναι κοινά
- οι αίθουσες και οι κοινόχρηστοι χώροι δεν θα μεταβληθούν

η συγχώνευση **δεν επιλύει** τα υφιστάμενα λειτουργικά προβλήματα των σχολικών μονάδων. Αντιθέτως, τα εντείνει, καθώς συγκεντρώνει περισσότερους μαθητές και περισσότερες ανάγκες σε έναν ενιαίο οργανισμό.

Συγκεκριμένα, δεν αντιμετωπίζονται:

- η ανεπαρκής χωρητικότητα βοηθητικών χώρων (τουαλέτες, αποθήκες, χώροι σίτισης)
- τα περιορισμένα προαύλια και η πίεση στους κοινόχρηστους χώρους
- η ύπαρξη λυόμενων ή προκατασκευασμένων αιθουσών
- οι ελλείψεις σε ψύξη/θέρμανση
- η ανάγκη για περισσότερους χώρους υποστήριξης (γραφεία, χώροι ηρεμίας)

Η συγχώνευση δεν προσφέρει **καμία λειτουργική βελτίωση**. Αντίθετα, δημιουργεί έναν μεγαλύτερο οργανισμό με περισσότερες ανάγκες και λιγότερη ευελιξία.

## 3. Παιδαγωγικές, λειτουργικές και διοικητικές παράμετροι

Η προσχολική εκπαίδευση στηρίζεται σε μικρές, σταθερές ομάδες παιδιών, εξατομικευμένη υποστήριξη και ασφαλείς, λειτουργικούς χώρους. Οι σχολικές κοινότητες των εμπλεκόμενων νηπιαγωγείων επισημαίνουν ότι οι παιδαγωγικές ανάγκες των παιδιών και οι καθημερινές λειτουργικές απαιτήσεις των σχολείων δεν έχουν αποτυπωθεί επαρκώς στην εισήγηση για τη συγχώνευση.

Συγκεκριμένα:

- Η ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας επηρεάζεται από τον αριθμό παιδιών ανά τμήμα, τη σταθερότητα του προσωπικού και τη δυνατότητα εξατομικευμένης υποστήριξης.
- Η παράλληλη στήριξη επηρεάζεται από τις συνολικές συνθήκες λειτουργίας του τμήματος και τις μετακινήσεις στους κοινόχρηστους χώρους. Σύμφωνα με την τρέχουσα πρακτική, δεν τοποθετείται πάνω από ένας εκπαιδευτικός παράλληλης στήριξης στο ίδιο τμήμα, ακόμη και όταν υπάρχουν περισσότεροι μαθητές με σχετική γνωμάτευση.
- Η διοικητική επιβάρυνση των προϊσταμένων αυξάνεται σημαντικά, καθώς καλούνται να διαχειριστούν έναν ενιαίο οργανισμό με πολλαπλάσιες ανάγκες, ενώ ο επιπλέον χρόνος που τους δίνεται από τη μείωση του διδακτικού ωραρίου δεν επαρκεί.
- Η αναλογία μαθητών προς το ειδικό επιστημονικό προσωπικό (ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί) επιδεινώνεται, καθώς προβλέπεται ένας ψυχολόγος και ένας κοινωνικός λειτουργός ανά συγχωνευμένη σχολική μονάδα.

Οι παραπάνω παράμετροι συνδέονται άμεσα με τα ζητήματα που αναλύονται στις επόμενες ενότητες (3Α και 3Β), όπου παρουσιάζονται οι συνέπειες της συγχώνευσης στη λειτουργία των τμημάτων και στη διοικητική οργάνωση των σχολικών μονάδων.

### **3Α. Λειτουργία τμημάτων και πραγματικές ανάγκες προσωπικού**

Ο αριθμός τμημάτων εγκρίνεται κάθε χρόνο από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, με βάση τον **συνολικό αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας** και το όριο των **25 μαθητών ανά τμήμα**. Όταν δύο ή περισσότερα νηπιαγωγεία συγχωνεύονται, η νέα σχολική μονάδα εξετάζεται ως ενιαίος οργανισμός. Έτσι, δύο σχολεία που σήμερα λειτουργούν συνολικά τέσσερα τμήματα μπορεί, μετά τη συγχώνευση, να λειτουργήσουν δύο, εφόσον ο συνολικός αριθμός μαθητών το επιτρέπει.

Επιπλέον, θα θέλαμε να διευκρινίσουμε ότι στο νηπιαγωγείο και σε τμήμα 25 μαθητών **δεν προβλέπεται δεύτερος εκπαιδευτικός**. Ο εκπαιδευτικός παράλληλης στήριξης ή συμπλήρωσης ωραρίου **δεν λειτουργεί ως δεύτερος εκπαιδευτικός**, καθώς:

- δεν καλύπτει τις ανάγκες όλων των μαθητών
- δεν πραγματοποιεί συνδιδασκαλία
- ο ρόλος του είναι εξατομικευμένος ή περιορισμένος

Τα τελευταία χρόνια, τα ωράρια των εκπαιδευτικών είναι οριακά κατανεμημένα. Στην πράξη, η μείωση ωραρίου που προβλέπεται για τα πολυθέσια νηπιαγωγεία **δεν αυξάνει** τη δυνατότητα ενίσχυσης των τμημάτων ή κάλυψης αδειών. Λόγω των καθυστερήσεων στις προσλήψεις, η συμπλήρωση ωραρίου καλύπτεται για πολλούς μήνες - ή για ολόκληρη τη σχολική χρονιά - με ευελιξία ωραρίου ή υπερωρίες εκπαιδευτικών.

Η συγχώνευση δημιουργεί έναν μεγαλύτερο οργανισμό που είναι αντικειμενικά **πιο ευάλωτος** σε μελλοντικές μειώσεις τμημάτων.

### **3Β. Διοικητικές και λειτουργικές ανάγκες**

Εκτός από τις παιδαγωγικές και λειτουργικές ανάγκες των τμημάτων, η συγχώνευση επηρεάζει σημαντικά και τη **διοικητική λειτουργία** της σχολικής μονάδας. Οι προϊσταμένες των νηπιαγωγείων επιτελούν το σύνολο του διοικητικού, παιδαγωγικού και οργανωτικού έργου, χωρίς γραμματειακή ή βοηθητική υποστήριξη.

Το ισχύον πλαίσιο λειτουργίας των νηπιαγωγείων, σε συνδυασμό με τη μείωση ωραρίου που προβλέπεται για τις πολυθέσιες μονάδες, **δεν επαρκεί** για να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες διοίκησης, συντονισμού και οικονομικής διαχείρισης. Η λειτουργική επιβάρυνση των προϊσταμένων δεν αποτελεί ζήτημα διοικητικής ικανότητας, αλλά **δομική συνέπεια** του τρόπου οργάνωσης των νηπιαγωγείων.

Η συγχώνευση δημιουργεί έναν μεγαλύτερο οργανισμό με:

- περισσότερα τμήματα
- περισσότερους μαθητές
- αυξημένες ανάγκες συντονισμού
- μεγαλύτερο όγκο επικοινωνίας με γονείς, υπηρεσίες και φορείς

- περισσότερες οικονομικές και διοικητικές διαδικασίες

Οι ανάγκες αυτές δεν μπορούν να καλυφθούν χωρίς πρόσθετη υποστήριξη. Η συγχώνευση δεν μειώνει τη διοικητική επιβάρυνση· αντίθετα, την **πολλαπλασιάζει**, καθώς συγκεντρώνει σε μία μονάδα όλες τις απαιτήσεις που μέχρι σήμερα κατανέμονταν σε περισσότερες σχολικές διοικήσεις.

#### **4. Αναφορά περί «μη μεταβολών στην κατανομή μαθητών και σχολείων»**

Στο αιτιολογικό της γνωμάτευσης αναφέρεται ότι «δεν προβλέπονται μεταβολές στην κατανομή μαθητών και σχολείων» για το σχολικό έτος 2026-2027. Η διατύπωση αυτή αφορά **αποκλειστικά τη φετινή διαδικασία κατανομής και δεν συνιστά θεσμική εγγύηση διατήρησης του αριθμού τμημάτων** για τα επόμενα έτη.

Κατά το τρέχον σχολικό έτος, πολυθέσιο νηπιαγωγείο του Δήμου μας δεν έλαβε έγκριση για διατήρηση του αριθμού των τμημάτων που λειτουργούσε τα προηγούμενα χρόνια, παρά τη διαθεσιμότητα αίθουσας και την τεκμηριωμένη ανάγκη.

Η κατανομή μαθητών και η έγκριση τμημάτων αποτελούν **ετήσια διαδικασία** της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία βασίζεται:

- στον συνολικό αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας
- στα όρια μαθητών ανά τμήμα και
- στις εγγραφές της συγκεκριμένης χρονιάς

Συνεπώς, η αναφορά σε «μη μεταβολές» δεν αφορά τη μελλοντική λειτουργία της συγχωνευμένης μονάδας ούτε δεσμεύει τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης για τα επόμενα έτη. Αντιθέτως, η συγχώνευση, ως **μόνιμη διοικητική μεταβολή**, δημιουργεί έναν ενιαίο οργανισμό με μεγαλύτερο αριθμό μαθητών, ο οποίος εξετάζεται κάθε χρόνο ως σύνολο, γεγονός που αυξάνει την πιθανότητα ανακατανομών ή μειώσεων τμημάτων στο μέλλον.

#### **5. Οικονομικές και διαχειριστικές επιπτώσεις**

Η συγχώνευση:

- μειώνει τον αριθμό πάγιων προκαταβολών (από δύο ή τρεις σε μία)
- μειώνει τη ρευστότητα και την οικονομική ευελιξία
- αυξάνει τις ανάγκες χωρίς αντίστοιχη αύξηση πόρων
- επιβαρύνει τον Δήμο με έναν μεγαλύτερο και πιο σύνθετο οργανισμό

Παρά τον ισχυρισμό ότι «η συχνότητα αναπλήρωσης της πάγιας προκαταβολής δεν έχει νομικό περιορισμό», η πραγματικότητα είναι ότι:

- το ύψος της πάγιας προκαταβολής παραμένει **σταθερό** (500 €), για τις σχολικές μονάδες έως 11 αίθουσες, ανεξάρτητα από τον αριθμό των μαθητών ή των λειτουργικών απαιτήσεων
- οι δαπάνες **προπληρώνονται**
- η αναπλήρωση απαιτεί **χρόνο και διοικητική διαδικασία**

Οι ανάγκες των νηπιαγωγείων παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις και επηρεάζονται από παράγοντες όπως:

- ο χρονισμός προμηθειών
- οι ανάγκες συντήρησης
- οι κεντρικές προμήθειες
- οι απρόβλεπτες βλάβες
- οι παιδαγωγικές δραστηριότητες

Η πάγια προκαταβολή συχνά δεν επαρκεί για την κάλυψη των συνολικών αναγκών, ιδίως σε σχολικές μονάδες με πολλά τμήματα. Προϊστάμενοι/διευθυντές νηπιαγωγείων που ήδη έχουν 4-5 τμήματα παραδέχονται ότι **δυσκολεύονται να προγραμματίσουν** τις ανάγκες τους με την πάγια προκαταβολή των 500 ευρώ (και αναγκάζονται να ζητούν ενίσχυση από τους Συλλόγους Γονέων).

Ως εκ τούτου, η οικονομική λειτουργία δεν «εξομαλύνεται» με τη συγχώνευση· αντιθέτως, γίνεται πιο απαιτητική και πιο ευάλωτη.

Για τους λόγους αυτούς και με γνώμονα το συμφέρον των μαθητών και των σχολικών κοινοτήτων, η Ένωση Συλλόγων Γονέων Μαθητών Χαλανδρίου ζητά:

1. **Τη χορήγηση όλων των συνοδευτικών εγγράφων** της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας και του Τμήματος Παιδείας & Φροντίδας Σχολικών Μονάδων της Διεύθυνσης Παιδείας, Αθλητισμού & Νέας Γενιάς, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών, παιδαγωγικών και λειτουργικών στοιχείων.
2. **Τη διενέργεια τεχνικής αξιολόγησης** των κτιριακών και χωροταξικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της επάρκειας θέρμανσης, όπου αυτό απαιτείται.
3. **Την επανάληψη της συζήτησης στο Δημοτικό Συμβούλιο**, με παρουσία εκπροσώπων των γονέων και των εκπαιδευτικών.
4. **Την επανεξέταση της γνωμοδότησης**, με βάση την τεχνική, παιδαγωγική και λειτουργική τεκμηρίωση.
5. **Τη διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων**, χωρίς τη συγχώνευση σχολικών μονάδων.
6. **Την έναρξη θεσμικού διαλόγου** για τη διαμόρφωση μακροπρόθεσμου σχεδίου σχολικής στέγης.

Η Ένωση παραμένει στη διάθεση των αρμόδιων φορέων για παροχή στοιχείων και συμμετοχή σε διαβουλεύσεις, με στόχο τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών φοίτησης και την εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων του Δήμου Χαλανδρίου.

**Το Δ.Σ. της Ένωσης Συλλόγων Γονέων Μαθητών Χαλανδρίου**